

DE RECHTERHAND GODS

"De rechterhand Gods doet krachtige daden." Als die term in het Nieuwe Testament gebruikt wordt, is het meestal een verwijzing naar Psalm 110.

- Ps. 110: 1 Een psalm van David.
De HEERE heeft tot mijn Heere gesproken: Zit aan Mijn rechterhand, totdat Ik Uw vijanden zal gezet hebben tot een voetbank Uwer voeten.
- 2 De HEERE zal den scepter Uwer sterkte zenden uit Sion, *zeggende*: Heers in het midden Uwer vijanden.
- 3 Uw volk zal zeer gewillig zijn op den dag Uwer heirkraft, in heilig sieraad; uit de baarmoeder des dageraads zal U de dauw Uwer jeugd zijn.
- 4 De HEERE heeft gezworen, en het zal Hem niet berouwen: Gij zijt Priester in eeuwigheid, naar de ordening van Melchizédek.
- 5 De HEERE is aan Uw rechterhand; Hij zal koningen verslaan ten dage Zijns toorns.
- 6 Hij zal recht doen onder de heidenen; Hij zal het vol dode lichamen maken; Hij zal verslaan dengene, die het hoofd is over een groot land.
- 7 Hij zal op den weg uit de beek drinken; daarom zal Hij het hoofd omhoog heffen.

Het is langzamerhand wel bekend dat dit de meest geciteerde psalm in het N.T. is, met name de verzen 1 en 4.

De boodschap van het N.T. is dat Jezus van Nazareth, Wiens geschiedenis uitgebreid vermeld staat in de 4 Evangelieën, nu gezeten is aan de rechterhand van God. In Hand. 2 zegt Petrus dat deze oudtestamentische uitspraken van toepassing zijn op de Heere Jezus en dat Hij inmiddels gezeten is aan de rechterhand Gods (hand. 2: 29 - 36).

- Hand. 2: 29 Gij mannen broeders, het is *mij* geoorloofd vrijuit tot u te spreken van den patriarch David, dat hij beide gestorven en begraven is, en zijn graf is onder ons tot op dezen dag.
- 30 Alzo hij dan een profeet was, en wist, dat God hem met ede gezworen had, dat hij uit de vrucht zijner lenden, zoveel het vlees aangaat, den Christus verwekken zou, om *Hem* op zijn troon te zetten;
- 31 Zo heeft hij, dit voorziende, gesproken van de opstanding van Christus, dat Zijn ziel niet is verlaten in de hel, noch Zijn vlees verderving heeft gezien.
- 32 Dezen Jezus heeft God opgewekt; waarvan wij allen getuigen zijn.
- 33 Hij dan, door den *rechterhand* Gods verhoogd zijnde, en de belofte des Heiligen Geestes, ontvangen hebbende van den Vader, heeft dit uitgestort, dat gij nu ziet en hoort.
- 34 Want David is niet opgevaren in de hemelen; maar hij zegt: De HEERE heeft gesproken tot mijn Heere: Zit aan Mijn *rechterhand*.
- 35 Totdat Ik Uw vijanden zal gezet hebben tot een voetbank Uwer voeten.
- 36 Zo wete dan zekerlijk het ganse huis Israëls, dat God Hem tot een Heere en Christus gemaakt heeft, *namelijk* dezen Jezus, Dien *gij* gekruist hebt.

Dit gedeelte volgt op een citaat uit psalm 16 en Petrus citeert hier ook psalm 110. Dat wil niet zeggen dat alleen deze 2 psalmen maar op de Heere Jezus slaan; dat doen ze natuurlijk allemaal. De conclusie van Petrus is dus, op grond van het citaat uit psalm 110, dat God de Heere Jezus tot Heere en tot Christus gemaakt heeft en dat Hij Hem gezet heeft aan de rechterhand van God.

God heeft nieuw leven aan het licht gebracht door Jezus Christus. Hij is de Eerstgeborene onder alle creaturen; Hij is de Eersteling van een nieuwe schepping etc..

Deze Jezus van Nazareth, Wiens vader en moeder en broers en zussen men kende, maar niet wist waar Hij Zijn wijsheid vandaan had, is nu gezeten aan de rechterhand Gods.

De uitdrukking "de rechterhand Gods" komt nogal vaak voor in de Schrift. Dat begint al in Exodus 15, in de lofzang van Mozes.

Ex. 15: 6 O HEERE! Uw rechterhand is verheerlijkt geworden in macht; Uw rechterhand, o HEERE! heeft den vijand verbroken!

De HEERE doet dus krachtige daden met Zijn rechterhand. Hij draagt die hand niet in een mitella ofzo, maar gebruikt hem actief en kundig. Dat is sowieso de betekenis van rechts.

Sommige Schriftgedeelten zitten niet zo eenvoudig in elkaar. Lees bijv. 1 Joh. 5: 7 en 8

1 Joh. 5: 7 Want Drie zijn er, Die getuigen:
8 De Geest, en het water, en het bloed; en die drie zijn tot één.

Dat is niet gemakkelijk te verklaren. Niet door de biologie en al helemaal niet door de scheikunde. Die trekt alles uit elkaar en zie er dan maar weer eens een geheel van te maken. Water moet men drinken, maar volgen de wet mag men weer geen bloed drinken. Een glaasje Geest wordt helemaal moeilijk om te nuttigen. De overeenkomst is dat alle drie dingen met leven te maken hebben. Water, Geest en bloed getuigen van het Leven, in de Bijbel en in de natuur. De Geest uiteraard ook. Christus is de Geest en Hij getuigt.

Psalm 110 is ook zo moeilijk. Dat zitten aan de rechterhand en: "De HEERE heeft tot mijn Heere gezegd....". De HEERE Die gesproken heeft, is JEHOVAH. En tot Wie Hij gesproken heeft is de Heere van David.

In vers 1 zit de Heere van David aan de rechterhand van JEHOVAH, maar in vers 5 zit JEHOVAH aan de rechterhand van de Heere van David. Ze zitten dus allebei rechts van elkaar. Dat is plastisch niet voor te stellen. Ze worden de hele psalm door door elkaar gehaald.

Matt. 22: 41 Als nu de Farizeeën samenvergaderd waren, vraagde hun Jezus,
42 En zeide: Wat dunkt u van den Christus? Wiens Zoon is Hij? Zij zeiden tot Hem: Davids *Zoon*.

De Zoon van David. Dat is natuurlijk een zeer onvolledig antwoord. Hij is de Zoon van David, Abraham etc., maar via 2 Sam. 7 ook de Zoon van God.

2 Sam. 7: 12 Wanneer uw dagen zullen vervuld zijn, en gij met uw vaderen zult ontslapen zijn, zo zal Ik uw zaad na u doen opstaan, dat uit uw lijf voortkomen zal, en Ik zal Zijn Koninkrijk bevestigen.

13 Die zal Mijn Naam een huis bouwen; en Ik zal den stoel Zijns Koninkrijks bevestigen tot in eeuwigheid.

14 Ik zal Hem zijn tot een Vader, en Hij zal Mij zijn tot een Zoon;

Die titel wordt gegeven aan Degene, Die al de Zoon van David was.

- Matt. 22: 43 Hij zeide Tot hen: Hoe noemt Hem dan David, in den Geest (geïnspireerd), *zijn* Heere? zeggende:
- 44 De Heere heeft gezegd tot mijn Heere: Zit aan Mijn rechter*hand*, totdat Ik Uw vijanden zal gezet hebben tot een voetbank Uwer voeten.
- 45 Indien Hem dan David noemt *zijn* Heere, hoe is Hij zijn Zoon?

Het staat dus niet ter discussie dat die psalm Messiaans is. Die psalm is voor dat doel geschreven. De Messias is dus Heer van David, omdat Hij van Godswege zou worden aangesteld tot Zoon en Koning etc. Hij zal ook tot Zoon van David gesteld worden, maar dat duurt nog een paar jaartjes.

Matt. 22: 46 En niemand kon Hem een woord antwoorden; noch iemand durfde Hem van dien dag aan *iets* meer vragen.

Men was bang dat de antwoorden niet zouden passen in de Joodse traditie. Zo geldt dat tegenwoordig ook voor de christelijke traditie. Men is bang de juiste vragen te stellen, omdat men wel weet dat dat consequenties heeft voor de leer en daarom is het maar beter je mond te houden.

Terug naar psalm 110. De eerste HEERE is de Godsnaam en de tweede Heere is Adonai = Meester, Heer. De HEERE spreekt in vers 1 en 4 en wat Hij spreekt, staat dan in de zin erna. Dat zijn parallelle verzen.

vers 1 De HEERE heeft tot mijn Heere gesproken:

vers 4 De HEERE heeft gezworen, en het zal Hem niet berouwen:

vers 1 "Zit aan Mijn rechterhand, totdat Ik Uw vijanden zal gezet hebben tot een voetbank Uwer voeten."

vers 4 "Gij zijt Priester in eeuwigheid, naar de ordening van Melchizédek."

Hij zit dus aan de rechterhand Gods in de hemel en is daar de Hogepriester naar de ordening van Melchizédek.

Matt. 26: 63 Doch Jezus zweeg stil. En de hogepriester, antwoordende, zeide tot Hem: Ik bezweer U bij den levenden God, dat Gij ons zegt, of Gij zijt de Christus, de Zoon van God?

64 Jezus zeide tot hem: Gij hebt het gezegd. Doch Ik zeg ulieden: Van nu aan zult gij zien den Zoon des mensen, zittende ter rechter*hand* der kracht *Gods*, en komende op de wolken des hemels.

De Heere Jezus staat voor de hogepriester naar de ordening van Aäron en wordt door hem verworpen. De wet is een bediening des doods en de Heere Jezus is op grond van die wet ter dood veroordeeld.

De Heere Jezus zweeg stil en dat is ook logisch, want in het O.T. werd al aangekondigd wanneer Hij wel zou spreken, namelijk na Zijn opstanding. Vóór die tijd zweeg Hij stil.

De hogepriester voerde het woord: "Zijt Gij de Christus, de Zoon van God?" Dat kon Hij niet zijn, want Hij moest eerst nog wedergeboren worden. Hoe kan iemand met een vergankelijk leven nu Hogepriester naar de ordening van Melchizédek zijn of een onvergankelijke troon hebben?

De Heere Jezus zegt dan: "Gij hebt het gezegd", maar een betere vertaling zou zijn: "Dat zegt gij".

"Dat zegt gij, maar Ik zeg ulieden....". Hij noemt Zich niet de Zoon van God, maar de Zoon des mensen, dat is de Zoon van Adam en Die zal zitten aan de rechterhand Gods. Ook dit is ongetwijfeld een verwijzing naar psalm 110 en dus zou dat in de hemel zijn en zo is Hij toch de Messias.

Dat was toen nog niet zo, want Hij stond daar nog voor de aardse hogepriester

"Komende op de wolken": Daar wordt ineens een periode van 2000 jaar overgeslagen. Nu heeft Hij Zijn positie aan de rechterhand Gods en dat zal ook zo blijven als Hij op de wolken terugkeert. Hij zit niet 2000 jaar lang vast op Zijn troon, waar Hij niet vanaf kan komen. Het is ook niet zo dat Hij straks werkelijk fysiek op de troon van David zal zitten, dat zou immers een vernedering zijn. Dat zitten op de troon aan de rechterhand Gods is de positie die Hij heeft en die positie moet noodzakelijkerwijs leiden tot onderwerping van de wereld.

Nadat men Hem weer zou zien, zou men Hem zien als Degene aan de rechterhand Gods. Toen scheurde de hogepriester zijn klederen. En terecht, want als het N.T.- ische priesterschap begint, verdwijnt het oude (lees Hebr. 7).

Matt. 22: 65 Toen verscheurde de hogepriester zijn klederen, zeggende: Hij heeft *God* gelasterd, wat hebben wij nog getuigen van node? Ziet, nu hebt gij Zijn *God*slastering gehoord.

66 Wat dunkt ulieden? En zij, antwoordende, zeiden: Hij is des doods schuldig.

67 Toen spogen zij in Zijn aangezicht, en sloegen Hem met vuisten.

68 En anderen gaven Hem kinnebakslagen, zeggende: Profeteer ons, Christus, wie is het, die U geslagen heeft?

Met kinnebakslagen wordt bedoeld dat iemand op de kin geslagen wordt, zodat zijn mond gesnoerd wordt.

Uiteindelijk zal toch iedereen voor Hem moeten verschijnen, ook degenen die hem wel een beetje erkennen, maar eigenlijk nog een ander verwachten. Men slaat Hem nog steeds monddood, maar dan zal de Heere nog weten wie dat deden en dan zal Hij spreken in Zijn oordeel.

In Markus, het kleinste Evangelie, dat over de Heere Jezus als Knecht spreekt, wordt toch drie keer verwezen naar psalm 110. Dat is meer dan in Mattheüs.

Mark 12: 35 En Jezus antwoordde en zeide, lerende in den tempel: Hoe zeggen de Schriftgeleerden, dat de Christus een Zoon van David is?

36 Want David zelf heeft door den Heiligen Geest gezegd: De HEERE heeft gezegd tot Mijn Heere: Zit aan Mijn *rechterhand*, totdat Ik Uw vijanden zal gezet hebben tot een voetbank Uwer voeten.

37 David dan zelf noemt Hem *zijn* Heere, en hoe is Hij zijn Zoon? En de menigte der schare hoorde Hem gaarne.

Weer dezelfde discussie. Dat de Messias van David zou afstammen, was dus bekend. De prediking van de Heere Jezus was meestal het stellen van vragen over de Schriften, meer dan dat Hij daar antwoord uit gaf. Het was niet de bedoeling dat de Schriftgeleerden zich zouden oriënteren op de Talmoed o.i.d., maar op de Schriften.

De Schriftgeleerden wilden zich van Hem ontdoen, maar de scharen luisterden wel graag naar Hem.

Mark. 14: 61 Maar Hij zweeg stil, en antwoordde niets. Wederom vraagde Hem de hogepriester, en zeide tot Hem: Zijt Gij de Christus, de Zoon des gezegenden *Gods*?

62 En Jezus zeide: Ik ben het. En gijlieden zult de Zoon des mensen zien zitten ter rechterhand der kracht *Gods*, en komen met de wolken des hemels.

Weer hetzelfde verhaal m.b.t. de hogepriester. Hij zei het niet echt (?!), maar in Zijn woorden ligt opgesloten dat Hij het is.

Als we het strikt nemen dan wordt de uitdrukking "ter rechterhand Gods" op onze tijd van toepassing gebracht en "komen met de wolken" op de periode die volgt na de opname van de Gemeente.

Mark. 16: 19 De Heere dan, nadat Hij tot hen gesproken had, is opgenomen in den hemel, en is gezeten aan de rechterhand Gods.

20 En zij, uitgegaan zijnde, predikten overal, en de Heere wrocht mede, en bevestigde het Woord door tekenen, die daarop volgden. Amen.

Hij is opgenomen in de hemel en daar heeft Hij een positie aan de rechterhand van God. Terwijl dat zo is, prediken Zijn discipelen overal. De Heere spreekt echter alleen tot degenen die Hem willen horen.

De uitspraken van Psalm 110 zijn de basis van het Evangelie. Men heeft de meest vreemde opvattingen over de Heere Jezus. Soms ziet men Hem alleen als God, Die altijd al in de hemel geweest is. Anderen zien Hem alleen maar als mens, wel aardig en goed, maar toch maar alleen mens.

De Bijbelse gedachten zijn duidelijk genoeg. De Mens Jezus van Nazareth is gezeten aan de rechterhand van God in de hemel en Wie die Mens is, staat bijv. uitgebreid vermeld in Hebr. 1 en 2.

Hij is nu in de hemel, maar in de toekomst zal Hij alsnog verschijnen als de Messias. Dat is de strekking van de prediking. Meestal wordt de Bijbelse boodschap flink uitgekleeft en blijft er uiteindelijk niets meer van over.

Men leert vaak nog net dat de Heere Jezus voor onze zonden gestorven is en verder ziet men Hem als een doetje = lievertje en afgeleid van David (maitreya betekent overigens hetzelfde) - maar wat men er meestal vergeet bij te vermelden is, dat De Heere Jezus pas na Zijn opstanding tot Voorwerp der eeuwige zaligheid is geworden en dat door Hem de hele wereld, de hele mensheid geoordeeld zal worden. God heeft Hem daartoe geordineerd (hand. 17).

Ab herinnert zich nog een liedje van de Zingende Zusjes: Is Jezus Uw Redder of Rechter? Hij is natuurlijk de Rechter van iedereen. Maar hoewel de rechter veroordeelt, kan hij je ook vrijspreken en zuiveren van iedere blaam. Als de Heere Jezus dat doet, dan noemen wij Hem Redder, maar Hij is de Rechter. Als Hij onze Redder is, dan is dat omdat Hij ons als Rechter heeft vrijgesproken, rechtvaardig verklaard.

God heeft van tevoren een Mens verordineerd om de wereld te oordelen en dat wordt ook vanaf Hand. 2 gepredikt. Men kan alleen rechtvaardiging vinden in het aannemen van de Rechter als je Redder.

En als op de beruchte dag de menshied zal moeten verschijnen voor de grote witte troon, dan zit daar de Heere Jezus Christus, aan Wie God al het oordeel gegeven heeft. Hij is de Rechterhand Gods. Hij is Degene door Wie God alle dingen doet. Hij is Degene Die alle dingen draagt door het Woord Zijner kracht, want Hij is het Afschijnsel van Gods heerlijkheid en het uitgedrukte Beeld van Gods Wezen. Hij is de Zoon, de Bouwer, de Uitvoerder en alles wat God doet, dat doet Hij door Christus.

Dat wordt ook gepredikt en het gaat niet alleen om het oordeel in de toekomst, maar ook over het tegenwoordige oordeel dat God brengt in deze wereld over degenen die de duisternis liever hebben dan het Licht. Hij geeft Licht, aan gelovigen. Hij doet machtige, grote daden. Hij geeft definitieve oordelen, maar ook definitieve redding.

Hand. 5: 30 De God onzer vaders heeft Jezus opgewekt, Welken gij omgebracht hebt, hangende *Hem* aan het hout.

Petrus zegt tegen het sanhedrin, met een verwijzing naar Abraham, Izak en Jakob, Dat God de Heere Jezus heeft opgewekt. Hij is niet uit eigen kracht opgestaan uit de dood, maar Hij bad om verlossing: "Op Uw zaligheid wacht Ik, o Heer". En de poort der rechtvaardigen zal opengedaan worden (Ps. 118 en Joh 10). De steen zou worden weggerold. Door wie? Door God.

Hand. 5: 31 Dezen heeft God door *Zijn rechterhand* verhoogd *tot* een Vorst en Zaligmaker, om Israël te geven bekering en vergeving der zonden.

God heeft Hem door *Zijn rechterhand* verhoogd en door deze Vorst krijgt Israël gelegenheid tot bekering, opdat men door bekering vergeving van zonden zou krijgen. Dat is mogelijk sinds de opstanding van Christus.

Ook dit vers is weer een verwijzing naar psalm 110, niet naar het eerste, maar naar het vierde vers. Christus is Priester naar de ordening van Melchizédek. Hij is dus ook Koning, maar men zou via de Priester zalig worden.

(Als je vorst bent, hoef je nog geen koning te zijn, maar als je koning bent, ben je ook vorst).

Hand. 5: 32 En wij zijn *Zijn* getuigen van deze woorden; en ook de Heilige Geest, Welken God gegeven heeft dengenen, die Hem gehoorzaam zijn.

33 Als zij nu *dit* hoorden, barstte hun *het hart*, en zij hielden raad, om hen te doden.

Van Christuswege wordt in de eerste plaats getuigd aan degenen die horen.

Op het moment dat psalm 110 geciteerd wordt en in verband gebracht met de Heere Jezus, dan wordt men woest. Zij hoorden en barstten. Ze sprongen uit hun vel en hielden raad om hem te doden.

Hand 7: 54 Als zij nu dit hoorden, berstten hun harten, en zij knersten de tanden tegen hem.

55 Maar hij, vol zijnde des Heiligen Geestes, en de ogen houdende naar den hemel, zag de heerlijkheid Gods, en Jezus, staande ter rechterhand Gods.

56 En hij zeide: Ziet, ik zie de hemelen geopend, en den Zoon des mensen, staande ter rechterhand Gods.

57 Maar zij, roepende met grote stemme, stopten hun oren, en vielen eendrachtelijk op hem aan;

58 En wierpen hem ter stad uit, en stenigden *hem*; en de getuigen legden hun klederen af aan de voeten eens jongelings, genaamd Saulus.

Weer precies hetzelfde. Woest waren ze.

Maar Stéfanus zag de heerlijkheid Gods. Wat zag hij dus? De Heere Jezus, want Hij is de heerlijkheid Gods, of de heerlijkheid des Heeren. Hoeveel zie je er dan in de Hemel? Eén, want God is Geest en is onzienlijk en kan niet gezien worden. Dat is net als in Daniël 7, waar de Oude van dagen en de Zoon des mensen tot elkaar naderen. Dat zijn twee begrippen die samengevoegd worden tot één, namelijk de Zoon des mensen.

"Ter rechterhand Gods", dat is niet een plaatsaanduiding, maar Stéfanus zag Hem in Zijn positie van Messias. Hij is gesteld als Gods Rechterhand. Is er dan ook een linkerhand? Ja, die is er wel, maar die is altijd tweede keus.

In psalm 110 werd de toekomstige positie van de Heere Jezus aangekondigd en elke keer als dat genoemd wordt, komt er heibel.

Juist Saulus zou deze verheerlijkte Jezus, aan de rechterhand Gods, bekend maken. Het is uitgerkend deze Saulus die predikt, dat als wij één plant met Christus geworden zijn, wij dezelfde positie hebben als Christus aan de rechterhand van God.

- Efeze 1: 19 En welke de uitnemende grootheid Zijner kracht zij aan ons, die geloven, naar de werking der sterkte Zijner macht,
20 Die Hij gewrocht heeft in Christus, als Hij Hem uit de doden heeft opgewekt; en heeft *Hem* gezet tot Zijn rechterhand in de hemel;
22 En heeft alle dingen Zijn voeten onderworpen, en heeft Hem der Gemeente gegeven tot een Hoofd boven alle dingen;

"De werking der sterkte Zijner macht", dat is de rechterhand Gods. Vers 20 en 22 zijn uiteraard weer citaten uit Psalm 110.

- Efeze 2: 6 En heeft *ons* mede opgewekt, en heeft *ons* mede gezet in den hemel in Christus Jezus;

De positie van Christus is dus ook onze positie. Dat leven hebben wij in de Zoon en is verbonden met de Zoon en Die is in de hemel. Daarom zouden wij ook de dingen zoeken die boven zijn, waar Christus is, zittende ter rechterhand Gods (Kol. 3: 1). Als er meer dan Eén zijn, die uitdrukking zouden geven aan het werk Gods, dan is dat de Gemeente. Heel die Gemeente is de rechterhand Gods.

Wat is dat, de rechterhand van God? Daar zou je je niets letterlijks bij voorstellen. Dat kan ook niet, want:

- Ps. 110: 1 De HEERE heeft tot mijn Heere gesproken: Zit aan Mijn rechterhand....

Mijn Heere zit dus rechts. Dat is de Heere van David. Vervolgens staat er in vers 4:

- Ps. 110: 4 De HEERE heeft gezworen, en het zal Hem niet berouwen: Gij zijt Priester in eeuwigheid....

De HEERE Die gezworen heeft, is JEHOVAH en: "Gij zijt Priester" is de Heere van David. JEHOVAH zit dus links van de Heere van David.

ps. 110: 5 De HEERE zit aan Uw rechterhand;

DE HEERE is JEHOVAH en "Uw" is de Heere van David. Wie zit er nu rechts? Hier blijkt dat Zij elkaars rechterhand zijn.

Vers 1 en 5 zijn letterlijk met elkaar in strijd. Het gaat dus om een overdrachtelijke betekenis. God, Die Geest is, heeft sowieso al geen rechterhand. Het enige letterlijke daaraan zijn de linker- en rechterhand van de Heere Jezus, die doorboord zijn.

Ps. 20: 6 Wij zullen juichen over Uw heil, en de vaandelen opsteken in den Naam onzes Gods. De HEERE vervulle al Uw begeerten.

Dat gaat over de Messias.

Ps. 20: 7 Alsnu weet Ik, dat de HEERE Zijn Gezalfde behoudt; Hij zal Hem verhoren uit den hemel Zijner heiligheid; het heil Zijner rechterhand zal zijn met mogendheden.

De Gezalfde is de Messias. God zal Hem verhoren uit de hemel. Van Godswege zou redding komen voor de Gezalfde en via Hem voor de gelovigen.

"Het heil Zijner rechterhand": dat is het heil, namelijk Zijn rechterhand. Die rechterhand is dus heil.

Ps. 48: 11 Gelijk Uw Naam is, O God! also is Uw roem tot aan de einden der aarde; Uw rechterhand is vol van gerechtigheid.

Die rechterhand geeft redding, heil, maar ook gerechtigheid en dat is niet in strijd met het recht Gods. Dat heil en die gerechtigheid worden geactiveerd door Gods handelen.

Ps. 60: 6 *Maar nu* hebt Gij dengenen, die U vrezden, een banier gegeven, om *die* op te werpen, vanwege de waarheid. Sela.

7 Opdat Uw beminden zouden bevrijd worden; geef heil *door* Uw rechterhand, en verhoor ons.

Geef heil, Uw rechterhand. Dat heil wordt toegelicht, door er aan toe te voegen: "Uw rechterhand".

Ps. 98 : 1 Een Psalm.

Zingt den HEERE een nieuw lied; want Hij heeft wonderen gedaan; Zijn rechterhand, en de arm Zijner heiligheid, heeft Hem heil gegeven.

Opnieuw heil. "En" is hier weer "namelijk". Zijn rechterhand geeft heil, maar Zijn rechterhand is ook heil.

Er wordt in de Psalmen zo vaak gesproken over het lijden en de verlossing die maar niet komen wil, maar uiteindelijk toch komt.

Ps. 118: 13 Gij hadt Mij zeer hard gestoten, tot vallens toe, maar de HEERE heeft Mij geholpen.

Onze hulp is van de Heere, Die hemel en aarde gemaakt heeft. Hij heeft geholpen. De Deurwachter deed de deur open (denk aan de schapen in Joh. 10). De Heere heeft Zijn sterkte gebruikt ter verlossing en het resultaat daarvan is dat wij den heere zingen met aangenaamheid in ons hart, psalmen, lofzangen en geestelijke liederen. Psalmen is dankzangen in je hart. Muziek hoort erbij. Dat komt ook uit het hart voort.

Ps. 118: 14 De HEERE is Mijn Sterkte en Mijn Psalm, want Hij is Mij tot heil geweest.
15 In de tenten der rechtvaardigen is een stem des gejuichs en des heils; de rechterhand des HEEREN doet krachtige daden.
16 De rechterhand des HEEREN is verhoogd; de rechterhand des HEEREN doet krachtige daden.

Dat is een juichen om de zaligheid die aan ons geschied is. De rechterhand des HEEREN doet krachtige daden. Hij doet dat ergens in de hoogte, in de hemel. Die krachtige daden hebben sinds de opstanding betrekking op hemelse dingen, verborgen voor de wereld, maar in de toekomst zal Hij die hand uit de boezem halen en gebruiken op aarde.

Ps. 118: 17 Ik zal niet sterven, maar leven; en Ik zal de werken des HEEREN vertellen.

Die krachtige hand heeft dus alles te maken met opstanding uit de dood. Na de opstanding maakt Hij de heerlijkheid van God bekend aan de Zijnen. Als dat in het Enkelvoud zo is, dan ook in het meervoud (zie Hand. 2. In alle talen werden de werken Gods verkondigd).

Ps. 118: 21 Ik zal U loven, omdat Gij Mij verhoord hebt, en Mij tot heil geweest zijt.

Hij heeft heil gegeven door Zijn rechterhand.

Ps. 118: 22 De Steen, *Dien* de bouwlieden verworpen hadden, is tot een Hoofd des hoeks geworden.

Dat is weer een illustratie van de krachtige daden Gods. Deze verworpen Steen wordt verhoogd.

Ps. 138: 3 Ten dage, *als* Ik riep, zo hebt Gij Mij verhoord; Gij hebt Mij versterkt *met* kracht in Mijn ziel.
4 Alle koningen der aarde zullen U, o HEERE! loven, wanneer zij gehoord zullen hebben de redenen Uws monds.
5 En zij zullen zingen van de wegen des HEEREN, want de heerlijkheid des HEEREN is groot. (dat is Christus)
6 Want de HEERE is hoog, nochtans ziet Hij den nederige aan, en den verhevene kent Hij van verre. (daar wil Hij niets mee te maken hebben)
7 Als Ik wandel in het midden der benauwdheid, maakt Gij Mij levend; Uw hand strekt Gij uit tegen den toorn Mijner vijanden, en Uw rechterhand behoudt Mij.

Hij geeft verlossing uit de dood door Zijn rechterhand.

Ps. 139: 8 Zo Ik opvoer ten hemel, Gij zijt daar; of bedde Ik Mij in de hel, zie Gij zijt *daar*.

- 9 Nam Ik vleugelen des dageraads, woonde Ik aan het uiterste der zee;
10 Ook dáár zou Uw hand Mij geleiden, en Uw rechterhand zou Mij houden.

In de hemel of de hel, men hoeft niet op te varen, of neder te dalen om het heil te halen (zie ook Rom. 10 en Deut. 30).

De dageraad = het oosten. Sinds Hij uit de doden is opgestaan, is Hij gegaan van het oosten naar het westen en daar woont Hij nu.

"Uw rechterhand zou Mij houden". Dat is een uitspraak in verband met de bouw van de Gemeente. Dat werk gebeurt te midden van Zijn vijanden.

Jes. 41: 10 Vrees niet, want Ik ben met u; zijt niet verbaasd, want Ik ben uw God; Ik sterk u, ook help Ik u, ook ondersteun Ik u met de rechterhand Mijner gerechtigheid.

Die rechterhand Zijner gerechtigheid is de hand waarmee Hij gerechtigheid doet.

Jes. 63: 12 Die den arm Zijner heerlijkheid heeft doen gaan aan de rechterhand van Mozes; Die de wateren voor hunlieder aangezicht kliefde opdat Hij Zich een eeuwige Naam maakte?

In de voorgaande verzen wordt de Heilige Geest genoemd. De Heer zorgde voor Israël, maar Israël is wederspanning geworden. Men heeft tegen de opgewekte Christus gezondigd.

Zij hebben gezondigd tegen de Zoon des mensen en dat zal hun vergeven worden, maar het zondigen tegen de Heilige Geest, dat is de opgewekte Christus, dat zal hun niet vergeven worden. Zij zien in Hem hun vijand.

Jes. 63: 11 Nochtans dacht Hij aan de dagen van ouds, aan Mozes *en* zijn volk; *maar nu*, waar is Hij, Die hen uit de zee opgebracht heeft, met de herders Zijner kudde? Waar is Hij, Die Zijn Heilige Geest in het midden van hen stelde?

Toch zal Hij aan de dagen van ouds denken. Maar waar is Hij, die Heer? Hij zou immers in eeuwigheid blijven (Joh. 12). Hij zou Zich verbergen voor hen die Hem niet hoeven. Waar is Hij dan nu? Hij is nu al zo lang weg, dat er inmiddels niet meer over Hem gepraat wordt.

Maar omdat Hij Zich verborgen heeft, wordt meteen in al de nieuwtestamentische boeken vermeld waar Hij heengegaan is. Hij zit namelijk aan de rechterhand van God. Christus, het Licht der wereld, is niet meer in de wereld, omdat men de duisternis liever gehad heeft.

In het verleden heeft God Zijn volk uit Egypte verlost, maar nu heeft Hij dat op veel hoger niveau aan ons gedaan (1 Kor. 10).

Hij heeft die Heilige Geest in het midden gesteld bij Zijn opstanding, maar zij hebben Zijn Heilige Geest smarten aangedaan.

"De arm Zijner heerlijkheid" in vers 12 is een verwijzing naar Exodus 15. De rechterhand Gods wordt dus geïdentificeerd met heil, sterkte, recht en heerlijkheid.

Wat is dan rechts? Kan God het niet met Zijn linkerhand doen?

De zonen van Jemini deden het met hun linkerhand. Jamin = rechterhand. Zij waren zonen van de rechterhand, maar wel linkshandig.

"Links" bestaat eigenlijk niet. Op die plaatsen waar de vertaling "links" heeft staan, gaat het eigenlijk over een bijvoeglijk naamwoord. Er zou moeten staan: niet rechts.

De meest gehoorde verklaring voor de uitdrukking "de rechterhand van God" is deze: Het woord "jamin" is afgeleid van "min" en dat betekent: aard, of soort. Als Christus aan de rechterhand van God zit, wil dat dus niet zeggen dat de Eén rechts zit en de Ander links, maar dat Zij van dezelfde soort zijn. Zij zijn Eén in wezen en dus van dezelfde soort.

"Links" komt van het Hebreeuwse woord "sj@mol" (8040). Dat is afgeleid van een woord dat "gekleed zijn" betekent, of "omwonden, ingewikkeld". Links heeft hier dus de betekenis van "gebonden". Men is beperkt en kan er niet zoveel meer mee. Zij zijn gebonden aan de rechterhand en daarom moeten ze het met links doen.

"Gebonden" kan ook zijn: "de hand in de zak", of "de hand in de boezem". De hand is dan gebonden.

De zonen van Jemini zijn dus de zonen van de rechterhand, die gebonden zijn en daarom links. Jemini kwam uit het geslacht van Benjamin. "links" is "beperkt aan je rechterhand". Afgezien van de vele uitzonderingen doet de mens wat hij kan met rechts. Dat is de hand die geacht wordt beter te zijn.

In Ninevé kende men het verschil niet tussen de rechter- en de linkerhand; zij kenden hun eigen mogelijkheden nog niet. De rechterhand staat voor al iemands kunnen.

Er is nog een ander woord voor "links": iththeer (0334). Dat is "de hand die beperkt is, of gesloten". Ehud, de richter, droeg zijn zwaard bv. rechts en moest hem dan met de linkerhand uit de schede trekken. Hij kan zijn grote kracht niet gebruiken en dus, tweede keus, dan maar de linkerhand. Ondanks de beperking van zijn kracht overwint hij wel.

Pred. 2: 10 Het hart des wijzen is tot zijn rechter-, maar het hart eens zots is tot zijn linkerhand.

Iemand die wijs is, richt zich op de dingen die hij kan, die hij ten volle kan doen. Hij grijpt de kansen van God gegeven. Wat men doet, zou men met al zijn macht doen, met alle vermogen die men heeft. Dat is de rechterhand.

Pred. 9: 10 Alles, wat uw hand vindt om te doen, doe *dat* met uw macht; want er is geen werk, noch verzinning, noch wetenschap, noch wijsheid in het graf, daar gij heengaat.

De rechterhand spreekt altijd over onbeperkteid, over de volle kracht die iemand heeft. Vandaar de werking der sterkte Zijner macht. De rechterhand geeft heil, hulp en kracht. Groter kracht bestaat niet. Het is tot volle vermogen van Zijn Godheid.

Er staat wel eens dat God Zijn rechterhand verbergt, of dat Zijn rechterhand verhoogd is. Dat komt, omdat Hij nu boven bezig is, met hemelse dingen.

Hij heeft Zijn rechterhand in Zijn boezem gestoken: Hij heeft Zich verborgen.

De rechterhand is de kracht die Hij zou manifesteren.

Een alternatieve vertaling voor rechts = zuid. Links is dan noord.

Gen 13: 8 En Abram zeide tot Lot: Laat toch geen twisting zijn tussen mij en tussen u, en tussen mijn herders en tussen uw herders; want wij zijn mannen broeders.

Abram en Lot verdelen de erfenis.

Gen. 13: 9 Is niet het ganse land voor uw aangezicht? Scheid u toch van mij; zo gij de linkerhand *kiest*, zo zal ik ter rechterhand gaan; en zo gij de rechterhand, zo zal ik ter linkerhand gaan.

Men wordt geacht zich te oriënteren op het oosten. Als je kijkt naar het opgaan van de zon, dan heb je aan de rechterhand het zuiden en aan de linkerhand het noorden.

Oosten betekent ook oorsprong. Tegen het oosten = de oorsprong der dingen. Daarom staat het oosten ook voor het Woord van God en daar zou men zich op behoren te oriënteren.

Het noorden is hoog. Daar staat de troon. Het zuiden is dus de vernederde positie, maar dat klinkt negatief. Als God Zich naar beneden toe uitdrukt, dan is dat het zuiden. Zijn afschijnsel is zuid voor God en dus een vernederde positie. Als zuid overeenkomt met rechts, dan heeft dat te maken met het uitdrukken van God. Hij doet dat door Zijn rechterhand en van God uit gezien is dat een vernedering.

Christus is het Afschijnsel van Gods heerlijkheid en het uitgedrukte Beeld van Zijn wezen. Hij is dus Gods Rechterhand. Hij is immers de Zoon, de Bouwer. Hij heeft ook de wereld gemaakt. De Rechterhand is het kundige, bekwame Instrument van God.

Het werk Gods gebeurt via de Hand van God die Zich naar beneden uitstrekt om de wereld te veroordelen en/of te behouden.

Het hart der wijzen richt zich op rechts en dat moet je dan even op een hoger niveau plaatsen. Rechts is dat wat ongebonden is, dat wat maximaal is en daarom kom je met rechts ook altijd bij God uit. Bij links wordt het maximale niet gehaald, maar soms toch wel doelen bereikt.

1 Kon. 7: 39 En Hij zette vijf dier stellingen aan de rechterzijde van het huis, en vijf aan de linkerzijde van het huis; maar de zee zette hij aan de rechterzijde van het huis, oostwaarts tegen het zuiden.

De zee is het koperen wasvat en die zette hij aan de rechterzijde van het huis, oostwaarts tegen het zuiden. Dus, met je gezicht naar het oosten en dan naar het zuiden kijken. Dat is rechts. Dat is de kant van de vernedering en de kant van waar Hij Zich uitdrukt. Vandaar ook de krachtige hand Gods die de psalmist optrekt uit het zuiden, of optrekt uit de kuil, of de diepte.

Gods arm is niet verkort, wel verborgen, maar dat is voor de wereld zo. Hij heeft ons bij de rechterhand gevat. Door Zijn kracht geeft Hij ook ons kracht. Hij neemt de banden weg, de beperkingen en geeft ons mogelijkheden, omdat Hij ons bekwaam gemaakt heeft de levende God te dienen.

De krachtige arm van God die nederdaalt naar het zuiden, is de uitdrukking van het werk Gods.

Ps. 74: 7 Zij hebben Uw heiligdommen in het vuur gezet; ter aarde toe hebben zij de woning Uws Naams ontheilgd.

De tempel is verbrand; er is een ruïne ontstaan.

- Ps. 74: 8 Zij hebben in hun hart gezegd; Laat ze ons te zamen uitplunderen; zij hebben alle Gods vergaderplaatsen in het land verbrand.
- 9 Wij zien onze tekenen niet; er is geen profeet meer, noch iemand bij ons, die weet, hoe lang.

Dat mag dan de beschrijving van de verwoesting van de tempel zijn, maar het slaat net zo goed op deze dagen. Omdat de Joden geen tempel meer hebben, hebben ze een beperking. Zij verwachten tekenen, maar volgens 1 Kor. 1 zijn die er niet meer.

"Er is geen profeet meer"; Die is er nog wel, maar Hem erkennen ze niet. Die Profeet zou moeten zeggen hoe lang het nog duurt.

- Jes. 6: 11 Toen zeide ik: Hoe lang, HEERE? en Hij zeide: Totdat de steden verwoest worden, zodat er geen inwoner zij, en de huizen, dat er geen mens zij, en dat het land met verwoesting verstrooid worde.
- 12 Want de HEERE zal die mensen verre wegdoen, en de verlating zal groot wezen in het binnenste des lands.
- 13 Doch nog een tiende deel zal daarin zijn, en het zal wederkeren, en zijn om af te weiden; *maar* gelijk de eik, en gelijk de haageik, in dewelke na de afwerping *der bladeren* nog steunsel is, *alzo* zal het heilige zaad het steunsel daarvan zijn.

Hoe lang nog? Totdat er geen inwoner meer is en dat is aan het einde van de zeventigste week van Daniël.

Ook in Psalm 74 wordt gevraagd hoe lang het nog duurt. Er is niemand die het nog weet, omdat men zich een heel verkeerde voorstelling heeft gemaakt van de Messias.

- Ps. 74: 10 Hoe lang, o God! zal de wederpartijder smaden? Zal de vijand Uw Naam in eeuwigheid lasteren?

Eeuwigheid = overal.

- Ps. 74: 11 Waarom trekt Gij Uw hand, ja, Uw rechterhand af? *Trek haar* uit het midden van Uw boezem, maak een einde.

Dat is die hand die Hij uitstreckte vanuit de hemel, het noorden en dan kun je alleen nog maar naar het zuiden. Mozes moest zijn hand ook in zijn boezem steken.

- Ps. 74: 13 Gij hebt door Uw sterkte de zee gespleten; Gij hebt de koppen der draken in de wateren verbroken.

Koppen der draken = beeld van Egypte.

God heeft die rechterhand en werkt er ook mee, maar nu even niet.

- Ps. 74: 22 Sta op, o God! twist Uw twistzaak; gedenk der smaadheid, die U van den dwaze wedervaart den ganse dag.

- 23 Vergeet niet het geroep Uwer wederpartijders; het getier dergenen, die tegen U opstaan, klimt geduriglijk op.

Dat is al bijna 2000 jaar zo. De Heere zal daar een eind aan maken en zal Zijn hand optillen en recht en gerechtigheid voortbrengen en verlossing aan de gelovigen geven.

- Ps. 77: 3 Ten dage Mijner benauwdheid zocht Ik den HEERE; Mijn hand was des nachts uitgestrekt, en liet niet af; Mijn ziel weigerde getroost te worden.
4 Dacht Ik aan God, zo maakte Ik misbaar; peinsde Ik, zo werd Mijn ziel overstelpt. Sela.
5 Gij hield Mijn ogen wakende; Ik was verslagen, en sprak niet.

Hij was stom en zweeg.

- 6 Ik overdacht de dagen van ouds, de jaren der eeuwen.

Hij overdacht het verleden.

- 7 Ik dacht aan Mijn snarenspeel; in den nacht overlegde Ik in Mijn hart, en Mijn geest onderzocht.
8 Zal dan den HEERE in eeuwigheden verstoten, en voortaan niet meer goedgunstig zijn?

Hij dacht aan het verleden, toen de Heere verlossingen werkte. Waarom nu dan niet meer? Heeft God Zijn volk verstoten? Houdt Zijn goedertierenheid op? Worden Zijn beloften nu nog vervuld of niet? "Zult Gij Uw Koninkrijk in deze tijd nog oprichten?". "Mijn Koninkrijk komt wel, maar is niet van hier".

- Ps. 77: 11 Daarna zeide Ik: Dit krenkt Mij; *maar* de rechterhand des HEEREN verandert.

Die rechterhand was kennelijk niet meer actief. Dat krenkt de psalmist, maar daar komt kennelijk verandering in en die rechterhand zal dan alsnog actief worden.

- 15 Gij zijt die God, Die wonder doet; Gij hebt Uw sterkte bekend gemaakt onder de volken.
16 Gij hebt Uw volk door *Uw* arm verlost; de kinderen van Jakob en van Jozef. Sela.

Hij heeft beloofd een grote verlossing tot stand te brengen en die arm zal daarom ook uitgestoken worden.

- Ps. 80: 15 O God der heirscharen! keer toch weder; aanschouw uit den hemel, en zie, en bezoek deze wijnstok.

Toch een wederkomst van Christus?

Wie is de wijnstok? Dat is Israël. Aan dat volk zijn de beloften gedaan. Eigenlijk is de wijnstok een beeld van de beloften Gods, maar omdat die aan Israël gedaan zijn, wordt Israël er ook mee bedoeld. In het N.T. zijn de wijnstok en de wijngaard een beeld van het Koninkrijk.

- Ps. 80: 16 En den stam, die Uw rechterhand geplant heeft, en dat om den Zoon, dien Gij U gesterkt hebt!

De rechterhand van God heeft de stam geplant. De zoon is Israël, naar Joodse maatstaven, maar natuurlijk ook die ene Man, Die de identiteit van Israël bepaalt, namelijk Jezus Christus.

Ps. 80: 18 Uw hand zij over den Man Uwer rechterhand, over des mensen Zoon, *dien* Gij U gesterkt hebt.

Die hand werkt niet en men bidt erom. De rechterhand is die Man, want het gaat hier over de Zoon des mensen en dus over Jezus Christus. (Ps. 8. Wat is de Mens, dat Gij Zijner gedenkt, en de Zoon des mensen dat Gij Hem bezoekt? Dat is de Heere Jezus.)

Die Zoon heeft God bekrachtigd, ter wille van Hemzelf. Het betreft hier dus een oproep aan God, opdat Hij Zijn Zoon zou activeren.

Ps. 80: 19 Zo zullen wij van U niet terugkeren; behoud ons in het leven, zo zullen wij Uw Naam aanroepen.

20 O HEERE, God der heirscharen! breng ons weder; laat Uw aanschijn lichten, zo zullen wij verlost worden.

Het aangezicht van God is verlicht, niet zichtbaar voor de wereld, maar wel voor ons en wij worden naar datzelfde Licht veranderd.

Ps. 108: 3 Waak op, gij luit en harp! Ik zal in den dageraad opwaken.

4 Ik zal U loven onder de volken, o HEERE! en Ik zal U psalmzingen onder de natiën.

5 Want Uw goedertierenheid is groot tot boven de hemelen, en Uw waarheid tot aan de bovenste wolken.

6 Verhef U, o God! boven de hemelen, en Uw eer over de ganse aarde.

De eer van God zou gemanifesteerd worden op aarde.

7 Opdat Uw beminden bevrijd worden; geef heil *door* Uw rechterhand, en verhoor ons.

Zolang men niet bidt, is die rechterhand er niet. Die rechterhand is niet verkort en is niet links. Hij zal die hand gebruiken en vervullen al wat Hij gesproken heeft in Zijn Woord. Men zegt dat dat niet kan, al die wonderen, maar men onderschat de hand des HEEREN.

(De Heer zal komen op de wolken; waarom kun je dat nou niet uitbeelden door een hand, net als die wolk bij Elia?)

Men spreekt vaak uitgebreid over wat God in de toekomst zal doen, maar wij zouden ons de ogen niet laten sluiten voor het werk dat de Heer nu doet aan ons. Hij bouwt Zich nu een Gemeente en doet ook nu wonderen in ons. Wij worden als zondaren verlost en getrokken tot Zijn wonderbaar Licht. Wij worden bekwaam gemaakt door Zijn bekwaamheid.

Dat is de rechterhand, waarin wij gegraveerd zijn en waardoor Hij ons leidt en waaraan Hij ons aan de hand neemt. Hij is bij machte om te doen wat Hij beloofd heeft met Zijn rechterhand.

Alle beloften Gods zijn in Christus ja en amen. Hij zit niet slechts ter rechterhand Gods, maar Hij is Degene aan Wie alle macht gegeven is in de hemel en op aarde. Als die macht zichtbaar wordt, zal dat pas zijn nadat Hij ons met Zijn rechterhand optrekt en zet in de hemel.

